

KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW SBP

W dniach 3-4 czerwca 2022 r. w gmachu Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie obradował Krajowy Zjazd Delegatów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Oficjalne otwarcie Zjazdu rozpoczęło się wprowadzeniem sztandaru SBP i powitaniem delegatów oraz gości przez dr Barbarę Budyńską, p.o. przewodniczącej SBP w kadencji 2017-2021. Minutą ciszy uczczono pamięć członków SBP zmarłych w latach 2017-2021. Upamiętniono Joannę Pasztaleniec-Jarzyńską (1949-2021), przewodniczącą SBP (2017-2021), która otrzymała pośmiertnie Złoty Krzyż Zasługi. Odznaczenie z rąk Mateusza Adamkowskiego, dyrektora Departamentu Mecenatu Państwa MKiDN, odebrał Paweł Malinowski, siostrzeniec śp. Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej.

Tradycyjnie, podczas pierwszego dnia obrad KZD wręczono odznaczenia i medale SBP.

Medal „W Dowód Uznania” przyznano: dr Agacie Arkabus (przewodniczącej Sekcji Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych), Sylwii Czachorowskiej (przewodniczącej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych), Krzysztofowi Dąbkowskiemu (członkowi ustępującego Zarządu Głównego SBP), Andrzejowi Jagodzińskiemu (członkowi ustępującego Zarządu Głównego SBP), Małgorzacie Sierzędze (przewodniczącej Zarządu Okręgu w Rzeszowie w kadencji 2017-2021), dr hab. Mai Wojciechowskiej, prof. UG (przewodniczącej Komisji Zarządzania i Marketingu).

Odznakę Honorową SBP otrzymali: Bożena Chlebicka-Abramowicz (członkini ustępującego Zarządu Głównego SBP), Maria Kycler (przewodnicząca Sekcji Bibliotek Naukowych), Teresa Leśniak (długoletnia członkini SBP, wieloletnia dyrektor Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej), Małgorzata Furgał (członkini ustępującego Zarządu Głównego SBP), Paweł Pioterek (członek ustępującego Zarządu Głównego SBP).

Wręczono ponadto Listy Gratulacyjne: Teresie Klonowskiej (długoletniej członkini SBP) – w uznaniu za 67-letni staż członkowski w SBP oraz inicjatywę utworzenia Oddziału SBP w Inowrocławiu w 1955 r.; Annie Godowskiej (przewodniczącej Zarządu Okręgu SBP w Kielcach) – za zasługi dla Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz w podziękowaniu za dotychczasowe zaangażowanie w działalność na rzecz środowiska bibliotekarskiego.

Po wystąpieniu dr Barbary Budyńskiej głos zabrali zaproszeni goście: dr Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej; Danuta Szewczyk-Kłós, prze-

wodnicząca Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich; Jacek Królikowski, prezes Zarządu FRISi oraz Teresa Leśniak, długoletnia dyrektor Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej i członkini SBP.

Następnie delegaci przyjęli sprawozdania za kadencję 2017-2021 z działalności Zarządu Głównego SBP; ogniw terenowych SBP; sekcji, komisji i zespołów problemowych ZG SBP; skarbnika; Głównego Sądu Koleżeńskiego i Głównej Komisji Rewizyjnej oraz udzielili absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu SBP.

Podczas Zjazdu dokonano wyboru władz SBP na kadencję 2021-2025: przewodniczącego, Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej, Głównego Sądu Koleżeńskiego (wykaz poniżej).

W drugim dniu obrad Krajowy Zjazd Delegatów nadał godność Członka Honorowego SBP czterem osobom:

Sylwii Błaszczuk – okręg śląski SBP

Elżbiecie Górskiej - okręg mazowiecki SBP

Janinie Małgorzacie Halec – okręg wielkopolski SBP

Joannie Pasztaleniec-Jarzyńskiej (pośmiertnie) – okręg mazowiecki SBP.

W dalszej części przyjęto:

- zmiany w Statucie SBP
- *Strategię SBP na lata 2021-2029*
- *Program działania SBP na lata 2021-2025*
- regulaminy działania: Zarządu Głównego SBP, Głównej Komisji Rewizyjnej, Głównego Sądu Koleżeńskiego.

Władze SBP w kadencji 2021-2025:

Przewodnicząca SBP

dr Barbara Budyńska (okręg mazowiecki, Biblioteka Narodowa)

Wiceprzewodniczący

Anna Godowska (okręg świętokrzyski, WBP Kielce)

Jerzy Woźniakiewicz (okręg małopolski, WBP Kraków)

Sekretarz Generalny

Joanna Potęga (okręg mazowiecki, Biblioteka Główna Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie)

Skarbnik

Bożena Chlebicka-Abramowicz (okręg mazowiecki, Biblioteka Główna Wojewódzkiej Akademii Technicznej w Warszawie)

Członek ZG ds. okręgów

Łukasz Załęski (okręg mazowiecki, Biblioteka Publiczna w Piasecznie)

Członek ZG ds. sekcji, komisji, zespołów problemowych

Marzena Przybysz (okręg mazowiecki, Biblioteka Narodowa)

Pozostali członkowie ZG

Artur Borzęcki (okręg lubelski, MBP w Krasnymstawie)

Andrzej Czapnik (okręg łódzki, GBP w Nieborowie)

Paweł Dobrzelecki (okręg śląski, MBP w Zabrze)

Tomasz Grabiński (okręg dolnośląski, MBP w Kamiennej Górze)

Bożena Lech-Jabłońska (okręg lubelski, WBP w Lublinie)

Katarzyna Pawluk (okręg opolski, MBP w Opolu)
Paweł Pioterek (okręg wielkopolski, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu)
Joanna Szymczak-Rychez (okręg łódzki, Biblioteka Miejska w Łodzi)

Główna Komisja Rewizyjna SBP:

Marian Butkiewicz (okręg lubelski)
Jolanta Karmowska (okręg warmińsko-mazurski)
Maria Kołodziejka (okręg podlaski)
Anna Kotowska (okręg zachodniopomorski)
Marzena Łykowska (okręg śląski)
Aleksandra Mikołajska (okręg wielkopolski)
Magdalena Rowińska (okręg mazowiecki)
Jacek Prądziński (okręg pomorski)
Dorota Tarnowska (okręg łódzki)

Główny Sąd Koleżeński SBP:

Dagmara Dąbrowska (okręg wielkopolski)
Dariusz Czesnowski (okręg zachodniopomorski)
Magdalena Słocińska (okręg wielkopolski)
Edyta Więcek (okręg małopolski)
Małgorzata Zinzuk (okręg lubelski)

SEMINARIA, WEBINARIA, SPOTKANIA

- Seminarium „Siła lektury w czasie zagrożenia”

3 czerwca br. w Centralnej Bibliotece Wojskowej odbyło się seminarium „Siła lektury w czasie zagrożenia”. Wydarzenie towarzyszyło Krajowemu Zjazdowi Delegatów i poprzedzało pierwszy dzień obrad.

Seminarium rozpoczęło się prelekcją dr Zofii Zasackiej z Biblioteki Narodowej, która przedstawiła najnowsze oczekiwania czytelnicze Polaków, odwołując się do wyników raportów BN: „Stan czytelnictwa książek w Polsce w pierwszym kwartale 2022” oraz „Stan czytelnictwa książek w Polsce w drugim roku pandemii (2021-2022)”. Kolejną prelegentką była dr Ewa Odachowska-Rogalska z Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie z prezentacją „»Dano Ci życie, które jest tylko opowieścią...«. Jakość narracji a jakość życia – od treści do nadania sensu”. Następnie dr Monika Kamper-Kubańska z Państwowej Uczelni Zawodowej we Włodawku opowiedziała o roli książki i czytelnictwa w pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem. Po przerwie wystąpili przedstawiciele sponsorów. Adam Sieradzki z ebookpoint BIBLIO z prezentacją „Nieskończenie wiele wcieleń – książka” oraz Piotr Kołacz (IBUK libra), który opowiedział o likwidowaniu barier w dostępie do treści edukacyjnych na przykładzie platformy IBUK Libra. Kolejną prelegentką była dr Wanda Matras-Mastalerz z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie z wykładem „Literatura w sytuacjach kryzysowych”. Na koniec wystąpiła Maria Deskur z Fundacji Powszechnego Czytania i wydawnictwa Słowne z prezentacją „Książka – lekarstwo na traumę”.

- Webinarium „Przyszłość bibliotek – dokąd zmierzamy?”

16 maja odbyło się bezpłatne webinarium „Przyszłość bibliotek – dokąd zmierzamy?”. W trakcie webinarium dr hab. Małgorzata Kowalska-Chrzanowska, prof. UMK, odnosiła się do pytań dotyczących funkcjonowania bibliotek: jaka będzie rola bibliotek w przyszłości, w ciągu najbliższych kilku i kilkudziesięciu lat?, czy staną się one ambasadami człowieczeństwa (*an embassy for humanity*) czy spadną raczej do roli sprzedawców informacji i usług (*McLibrary*)?, czy będzie w nich jeszcze miejsce dla bibliotekarza?, a może zastąpi go książkomat lub inna maszyna? W swoim wystąpieniu zaprezentowała perspektywę użytkowników i nieużytkowników bibliotek, dyrektorów i przedstawicieli firm oferujących oprogramowanie dla bibliotek oraz naukowców i futurologów.

- Posiedzenie senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu

Posiedzenie senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu odbyło się 11 maja 2022 r. Tematem przewodnim była sytuacja bibliotek i bibliotekarzy w Polsce. W spotkaniu uczestniczyli m.in. Barbara Budyńska, p.o. przewodniczącej SBP oraz członkowie Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

POSIEDZENIE RADY PROGRAMOWEJ WYDAWNICTWA NAUKOWEGO I EDUKACYJNEGO SBP

W dniu 12 kwietnia 2022 r. odbyło się online posiedzenie Rady Naukowo-Programowej Wydawnictwa, w którym wzięli udział: Mariola Antczak, Danuta Brzezińska, Barbara Budyńska, Dorota Grabowska, Bożena Koredczuk, Dariusz Kuźmina, Marta Lach, Remigiusz Sapa, Barbara Sosińska-Kalata, Elżbieta Stefańczyk, Aldona Zawalkiewicz, Elżbieta Barbara Zybert.

Posiedzenie otworzył prof. Dariusz Kuźmina przewodniczący Rady, który dokonał analizy możliwości wydawniczych SBP w najbliższym czasie. Następnie dr Barbara Budyńska omówiła rolę Wydawnictwa w działalności SBP. Przedstawiła wnioski z badania ankietowego przeprowadzonego wśród członków SBP, gdzie część pytań dotyczyło Wydawnictwa. Wśród mocnych stron SBP wymieniało działalność wydawniczą; 60% ankietowanych oceniło ją dobrze i bardzo dobrze. Na pytanie dotyczące czytania czasopism naukowych i fachowych SBP grupa ankietowanych członków odpowiadała różnie w zależności od stażu pracy, wieku i wielkości miejscowości. Na koniec zwróciła uwagę na duży dysonans między tym, co prezentuje Wydawnictwo SBP, wkładem, ofertą, promocją, a odbiorem tego i wykorzystaniem przez środowisko bibliotekarskie.

Następnie dyr. M. Lach przedstawiła działalność wydawniczą za lata 2019-2021. Na wstępie przypomniała dorobek wydawniczy w poszczególnych latach. W 2019 r. Wydawnictwo wydało 24 pozycje; w roku 2020 dorobek wydawniczy zawierał 20 publikacji zwartych. Rok 2020 jak i 2021 okazał się trudny dla Wydawnictwa, które zmagало się z problemami w pozyskiwaniu ciekawych tytułów, jak i spadającą sprzedażą książek oraz czasopism. Czas epidemii i izolacji dotknął wszystkie sektory gospodarki, a znamiona pandemii odbiły się na dorobku wydawniczym. W 2021 r. zostało wydanych 16 pozycji zwartych, z czego dziesięć miało charakter naukowy. Regularnie ukazywały się miesięczniki: „Bibliotekarz” i „Poradnik Bibliotekarza” oraz czasopisma naukowe kwartalnik „Przegląd Biblioteczny” i półrocznik „Zagadnienia Informacji Naukowej. Studia Informacyj-

ne". Poza książkami i czasopismami w roku sprawozdawczym ukazały się po dwa numery „Biuletynu Informacyjnego ZG SBP” oraz „Oferty Wydawniczej”.

Najważniejsze sprawy i osiągnięcia jakie w latach 2019-2021 udało się zrealizować:

1. Wpisanie oficyny wydawniczej SBP na listę preferowanych wydawnictw MNiSW dzisiaj MEiN publikujących recenzowane monografie naukowe – 80 punktów.
2. Opublikowanie w latach 2019-2021 łącznie 60 publikacji.
3. Uruchomienie nowych serii: Seria Historyczna (2019) ma już na swoim koncie dziewięć wydanych tomów, Komunikacja społeczna i media – teoria, metodologia, praktyka (2021), we współpracy z Wydziałem Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii UW.
4. Pozyskiwanie dotacji z różnych źródeł na 90% wydanych publikacji, co jest kluczowe dla efektywnej działalności Wydawnictwa przy spadających nakładach.
5. Opracowanie strategii rozwoju Wydawnictwa na lata 2021-2025, której celem jest wdrożenie działań prowadzących do poprawy wyników ekonomicznych wydawnictwa, doskonalenie systemu dystrybucji publikacji, oraz skuteczne promowanie wydawnictwa, a co za tym idzie osiągnąć naukowych pracowników naukowych i autorów środowiska bibliotekarskiego.
6. Wzmocnienie edukacyjnej roli Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP.
7. Zakup platformy OJS (Open Journal Systems), która zapewniła otwarty dostęp do treści czasopism naukowych SBP (bieżących i archiwalnych); platforma usprawniła prace redakcji, a otwarte udostępnianie artykułów z obu czasopism (po upływie sześciu miesięcy embarga) wpłynęło nieznacznie na spadek nakładów. Inne korzyści to:
 - podniesienie jakości recenzji wydawniczych, prac edytorskich (profesjonalne korekty),
 - wyposażenie artykułów naukowych w identyfikatory DOI (umożliwia wzrost cytowania i poprawę pozycjonowania artykułu), ORCID (umożliwia rozpoznanie autora artykułu),
 - zastosowanie programu antyplagiatowego do kontroli oryginalności tekstów artykułów,
 - zwiększenie liczby artykułów w jęz. angielskim oraz recenzentów zagranicznych,
 - opublikowanie w latach 2019-2020 czterech dodatkowych zeszytów „ZIN” a w latach 2019-2021 – trzech zeszytów „Przeglądu Bibliotecznego”,
 - opracowanie strategii rozwoju czasopism na następne lata.
 - digitalizację czasopism branżowych, modernizację Archiwum Cyfrowego SBP <https://ac.sbp.pl> (2020).
8. Poprawa jakości obu czasopism naukowych, zwiększenie ich zasięgu odbioru w środowisku międzynarodowym, przygotowanie do ewaluacji czasopism w bazie Scopus, zwiększenie liczby punktów w ocenie MEiN:

- Przegląd Biblioteczny:** 2018 – 9 pkt., 2019 – 20 pkt., 2021 – 40 pkt. (marzec), 70 pkt. (grudzień);
ZIN: 2018 – 8 pkt., 2019 – 20 pkt., 2021 – 40 pkt.
9. W bazie Index Copernicus uzyskano znaczący progres w ocenie (wskaźnik ICV):
Przegląd Biblioteczny: 2019 r. – 79,86, 2020 – 96,17;
ZIN: 2019 r. – 82,13, 2020 – 99,66.
 10. Uruchomienie nowej strony Wydawnictwa (w maju 2021), gdzie realizowana jest sprzedaż książek i czasopism oraz prowadzony blog – zakładka Aktualności – ciekawostki o książkach, newsach i konkursach (2021).
 11. Opracowanie i wdrożenie dystrybucji newslettera zatytułowanego „Co nowego w świecie książek i bibliotek?”, rozsyłanego co miesiąc do ok. 8 tys. odbiorców,
 12. Wprowadzenie nowych form promocji sprzedaży wydawnictw (sklep na FB),
 13. Wdrażanie sprzedaży na allegro.
 14. Wprowadzenie marketingowych rozwiązań w promocji publikacji w mediach społecznościowych Wydawnictwa (Facebook, Instagram) oraz w „Aktualnościach” na stronie wydawnictwo@sbp.pl.

KONKURSY I NAGRODY

- Nagroda Naukowa SBP im. Adama Łysakowskiego za 2021 r.¹

- Mistrz Promocji Czytelnictwa 2021

Jury konkursu przyznało nagrody za dokonania w roku 2021 następującym bibliotekom:

I nagroda – Biblioteka Szkoły Podstawowej nr 1 w Bolesławcu

II nagroda – Przemyska Biblioteka Publiczna im. Ignacego Krasickiego

III nagroda – Miejska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Różewicza we Wrocławiu

Nagroda Specjalna w kategorii „Biblioteka z miejscowości do 5000 mieszkańców” – Biblioteka Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. Ziemi Warmińskiej w Bisztyнку

Wyróżnienia:

– Biblioteka Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Suchym Lesie

– Miejska Biblioteka Publiczna im. Jerzego Fusieckiego w Zabrzcu

– „Wypożyczalnia Skrzydeł” – Biblioteka szkolna w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pliszczynie

– Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Wola m.st. Warszawy

– Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego – Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Łodzi, Filia w Pabianicach

– Gminna Biblioteka Publiczna w Lasecznie, Filia w Ławicach

– Miejska Biblioteka Publiczna w Rawie Mazowieckiej

– Gminna Biblioteka Publiczna w Łomazach

¹ Szczegółowe informacje na s. 253.

Uroczyste wręczenie dyplomów odbyło się 27 maja 2022 r. podczas Targów Książki w Warszawie.

- Bibliotekarz Roku 2021

Tytuł Bibliotekarza Roku 2021 zdobyła Magdalena Gomułka – starszy bibliotekarz – instruktor w Bibliotece Śląskiej w Katowicach. Finałowy ranking, który uwzględniał wybory kapituł z poszczególnych okręgów SBP przedstawiał się następująco:

1. Magdalena Gomułka – okręg śląski
2. Paweł Piwowarczyk – okręg małopolski
3. Agnieszka Dziuba – okręg mazowiecki
4. Damian Domański – okręg pomorski
5. Katarzyna Figurska – okręg łódzki
6. Joanna Puchacz – okręg lubelski
7. Katarzyna Jezierska – okręg zachodniopomorski
8. Krystyna Pawłowska – okręg lubuski
9. Gabriela Zaharańska – okręg opolski
10. Ewa Zamiara – okręg wielkopolski
11. Stanisława Ablewicz – okręg podkarpacki
12. Elżbieta Olszta – okręg warmińsko-mazurski
13. Anna Żmudzińska – okręg świętokrzyski
14. Monika Łapińska – okręg podlaski

Uroczyste wręczenie nagród odbyło się na gali 27 maja podczas Warszawskich Targów Książki.

SZKOLENIA

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich realizuje kursy i szkolenia online z wykorzystaniem platformy ClickMeeting. Rejestracja i szczegóły dostępne są na stronie <http://www.szkoleniadlabibliotekarzy.sbp.pl/>.

W najbliższym okresie proponujemy:

- „Design Thinking – od potrzeby do realizacji”

Design Thinking – myślenie projektowe to wyjątkowe podejście do tworzenia innowacyjnych produktów i usług w oparciu o głębokie zrozumienie potrzeb i problemów użytkowników. Podczas kreowania nowych przedsięwzięć w instytucjach kultury uniwersalne elementy Design Thinking stają się niezbędne. Dzięki nim możemy osiągnąć założone cele, wykorzystując rozwiązania: pożądane przez użytkowników, technologicznie wykonalne oraz ekonomicznie opłacalne. Podczas warsztatów uczestnicy poznają techniki Design Thinking w oparciu o następujące założenia: koncentracja na użytkowniku (dogłębne zrozumienie jego uświadomionych i nieuświadomionych potrzeb); kreatywna współpraca (spojrzenie na problem z wielu perspektyw, szukanie nowych rozwiązań, wyjście poza utarte schematy); testowanie hipotez (budowanie prototypów i zbieranie informacji zwrotnej od użytkowników).

- „Piszę, a oni czytają – język korzyści w *social media*”

Nasi odbiorcy w *social media* stają się coraz bardziej wymagający. Ładne zdjęcia i grafiki zwracają ich uwagę, ale to w jaki sposób piszemy jest kluczem do zbudowania szerszego grona fanów naszej biblioteki. Podczas szkolenia uczestnicy dowiedzą się jak stworzyć dobry styl według pięciu kroków. Poznają ponadto narzędzia do pracy nad własnym stylem, nauczą się, jak pisać językiem korzyści oraz jak przełamywać blokadę twórczą, a także dowiedzą się, jak pisać, aby odbiorca chciał czytać.

- „Magia słowa – siła komunikatu. Warsztaty z zakresu kompetencji społecznych”

Celem zajęć jest rozwój kompetencji społecznych pracowników instytucji kultury ułatwiających odnalezienie się w trudnych sytuacjach zawodowych i codziennych, z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności o komunikacji interpersonalnej. Na warsztatach uczestnicy zdobędą podstawową wiedzę na temat psychologii, komunikacji interpersonalnej oraz radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych w pracy. Poznają także wybrane mechanizmy społeczne i nauczą się, jak prognozować pewne zachowania.

- „TikTok, stories, rolki – najnowsze formy promocji w 2022 roku”

Krótkie, dynamiczne wideo – ten format będzie w najbliższych latach najefektywniejszą formą komunikacji i promocji w Internecie. TikTok, stories, rolki – to nowe narzędzia, dzięki którym możemy szybko i łatwo wypromować swoje działania i swoją bibliotekę. W trakcie szkolenia uczestnicy poznają specyfikę tworzenia krótkich filmów na TikToka, do instastories, rolek oraz shortów na YouTube. Oprócz tego uczestnicy zapoznają się z technikami tworzenia takich filmów – nagrywaniem, montażem, publikacją – oraz sprzętem potrzebnym do kręcenia filmów – od najprostszego i najtańszego, do bardziej zaawansowanego. Zastanowią się, który ze sprzętów jest im niezbędny w pracy, a z którego mogą zrezygnować. W ostatniej części omówione zostaną narzędzia do montażu filmów – darmowe i płatne. Uczestnicy zapoznają się z podstawowymi opcjami tych narzędzi.

- „Kreatywne formy promocji książki i czytelnictwa w bibliotekach”

Celem szkolenia jest rozwijanie wiedzy i umiejętności praktycznych z zakresu różnorodnych form animacji czytelnictwa w bibliotekach. Ważnym aspektem spotkania będzie pokazanie metod pracy przydatnych w budowaniu dobrych kontaktów z czytelnikami. Szkolenie zostanie oparte na najnowszej literaturze, adekwatnej do wieku i możliwości percepcyjnych odbiorców.

- „Bajkoterapia w procesie wspierania rozwoju dziecka”

Celem szkolenia jest przedstawienie możliwości praktycznego wykorzystania bajek psychoedukacyjnych, psychoterapeutycznych i relaksacyjnych w pracy i zabawie z dziećmi. Ważnym aspektem spotkania będzie pokazanie metod doboru odpowiednich tekstów do wieku dziecka, jego możliwości percepcyjnych, zainteresowań i problemów. Zostanie również omówiony terapeutyczny wpływ bajki w procesie profilaktycznego przeciwdziałania lękom, problemom, zahamowaniom i zaburzeniom dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Zajęcia obejmą również metody i formy pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych

- Cykl szkoleniowy „Opracowanie formalne zbiorów bibliotecznych według aktualnych wskazań Biblioteki Narodowej”

Kurs ma na celu zapoznanie uczestników z wytycznymi Biblioteki Narodowej dotyczącymi opracowania różnych typów dokumentów bibliotecznych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów gromadzonych w bibliotekach szkolnych – podręczników, programów i materiałów dydaktycznych dla uczniów i nauczycieli, a także zbiorów na nowoczesnych nośnikach (e-booków, publikacji w zdalnym dostępie itp). Zajęcia będą okazją do wspólnego ćwiczenia tworzenia opisów bibliograficznych, a także rozwiązania bieżących problemów dotyczących opracowania zbiorów bibliotecznych w pracy codziennej uczestników. Szkolenie nie będzie się odnosiło do wprowadzania danych bibliograficznych w jakimkolwiek systemie bibliotecznym, ze względu na wykorzystywanie przez biblioteki różnych systemów. Uczestnicy zapoznają się z uniwersalnym schematem opracowania zbiorów, który wykorzystuje się w każdym systemie.

- Pakiety szkoleniowe
- Sześć twarzy bibliotekarza

Kurs adresowany do bibliotekarzy i wszystkich innych, którzy, wykorzystując swoje dotychczasowe doświadczenia zawodowe, szukają inspiracji do nowych działań, są chętni do odkrywania nowych przestrzeni i wyzwań, w twórczy sposób podchodzą do zmiany. Udział w szkoleniach przełoży się na podniesienie ich kompetencji w obszarach codziennej aktywności: świadczenia usług informacyjnych, prowadzenia działań zgodnych z przepisami prawa, realizowania wysokiej jakości spotkań i szkoleń grupowych, umacniania marki biblioteki, kreowania w bibliotece nowej rzeczywistości i elastyczności w radzeniu sobie zarówno w komunikacji z drugim człowiekiem, jak i zadbania o własny spokój i wytrzymałość. Realizowane tematy:

Bibliotekarz infobrokerem
Bibliotekarz trenerem
Bibliotekarz prawnikiem
Bibliotekarz terapeutą
Bibliotekarz kreatorem
Bibliotekarz blogerem

- Pakiet szkoleń dla kadry zarządzającej

Kurs pomyślany dla każdego dyrektora, kierownika, menedżera w instytucji kultury, ale także dla osób przygotowujących się do tej roli. Podczas szkoleń poruszane są tematy dotyczące norm prawnych, zarządzania zespołem, analizy otoczenia oraz planowania długo- i krótkoterminowego. Każde ze szkoleń zostało wzbogacone o narzędzia ułatwiające codzienną pracę dyrektora. Realizowane tematy:

Mapuję otoczenie
Wdrażam RODO i kontrolę zarządczą
Planuję rok dyrektora
Mam swój zespół

- Bądź na bieżąco z *social media*

Kurs pomyślany dla każdego kto zajmuje się promocją i marketingiem w mediach społecznościowych, a także dla osób przygotowujących się do tego zadania. Podczas szkoleń poruszone są tematy dotyczące norm prawnych, przeglądu

mediów, wpływu trendów promocyjnych na zasięgi czy praktycznego tworzenia efektywnych i efektownych materiałów graficznych. Każde ze szkoleń zostało przemyślane jako praktyczna realizacja tematu wzbogacona przykładami i ćwiczeniami aktywizującymi. Realizowane tematy:

Efektowne i skuteczne *social media* – jak samodzielnie tworzyć materiały graficzne

Bądź czujny, zwiększ zasięgi – promocja biblioteki w *social media*

Używanie mediów społecznościowych zgodnie z przepisami prawa

Jak samemu badać swoje media, by widzieć ich mocne i słabe strony?

GRANTY

- Tydzień Bibliotek

Jak co roku Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, we współpracy z bibliotekami, samorządami, mediami realizowało obchody Tygodnia Bibliotek. Tegoroczna XIX edycja rozpoczęła się tradycyjnie 8 maja w Dniu Bibliotekarza i Bibliotek i trwała do 15 maja 2022 r. Inaugurację Tygodnia Bibliotek poprzedziły: webinarium informacyjne dla bibliotekarzy z wszystkich typów bibliotek oraz konferencja prasowa online dla przedstawicieli mediów ogólnopolskich i lokalnych.

W tym roku imprezy i uroczystości Tygodnia Bibliotek organizowane były pod hasłem „Biblioteka – świat w jednym miejscu”. Hasło odnosiło się do biblioteki jako mikro- i makrokosmosu jednocześnie. Z jednej strony, księżnica to swoista oaza w mieście, mały jego fragment, zaledwie punkt, z drugiej strony – drzwi do universum. Autorką hasła jest Grażyna Piskorz, wicedyrektor Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu. Koncepcja realizacji XIX edycji TB zakładała upowszechnianie czytelnictwa z wykorzystaniem różnych narzędzi komunikacji, w tym Internetu i mediów społecznościowych. W całej Polsce biblioteki wszystkich typów, małe i duże, zorganizowały tysiące okolicznościowych wydarzeń, mających na celu zwiększenie zainteresowania książką, popularyzację wiedzy i informacji o zasobach bibliotek, upowszechnianie swobodnego dostępu do nich, przy wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi technologicznych i komunikacyjnych. Działania te przybierały różne formy. Promowane były działania bibliotek na rzecz włączenia lokalnej społeczności w projekty, które utrwalają nawyki czytania, aktywizują i pomagają przetrwać w sytuacjach kryzysowych. Szczególna uwaga została skupiona na aktywizacji czytelniczej dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych. Jak co roku SBP zorganizowało dwa konkursy: na najlepszy plakat Tygodnia Bibliotek 2022 oraz na najciekawsze wydarzenie organizowane w ramach Tygodnia Bibliotek 2022. Wyniki konkursów oraz relacje z poszczególnych bibliotek publikujemy na stronie projektu <http://tydzienbibliotek.sbp.pl/>

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

- Wydawanie czasopisma naukowego „Przegląd Biblioteczny” w latach 2020-2022 i zwiększenie zasięgu jego odbioru

Rok 2022 jest ostatnim rokiem realizacji grantu na wydawanie kwartalnika naukowego „Przegląd Biblioteczny”. W celu zwiększenia zasięgu odbioru czasopisma w środowisku międzynarodowym w niektórych numerach publikowane są artykuły w języku angielskim, autorów polskich i zagranicznych. Wszystkie artykuły opublikowane w „Przeglądzie” mają abstrakty i słowa kluczowe w językach polskim i angielskim; w każdym numerze tłumaczony jest także na język angielski spis treści.

Czasopismo stopniowo umieszczane jest w otwartym dostępie w Internecie (na stronie dostępne są bezpłatnie numery do 2019 roku włącznie <http://czasopisma.sbp.pl/przeglad-biblioteczny/>), a w systemie OJS wersja elektroniczna każdego numeru (zeszytu) ukazuje się pół roku po wersji papierowej <http://www.ojs.sbp.pl/index.php/pb>.

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

- Wydawanie czasopisma „Poradnik Bibliotekarza”, w wersji papierowej i elektronicznej, w latach 2021-2023

Zadanie dotyczy wydawania w latach 2021-2023 ogólnopolskiego czasopisma branżowego „Poradnik Bibliotekarza” (12 numerów w roku), adresowanego przede wszystkim do bibliotekarzy z bibliotek publicznych, szkolnych, pedagogicznych oraz instruktorów z domów kultury. Miesięcznik, wydawany przez SBP od 1949 r. prezentuje różnorodne treści z zakresu szeroko pojętego bibliotekarstwa jako elementu kształtowania kultury współczesnej, praktycznych aspektów zawodu bibliotekarza i jego wpływu na edukację społeczną. Od kilku lat specjalizuje się w upowszechnianiu literatury dla dzieci i młodzieży (stały dział Świat Książki Dziecięcej) oraz nowoczesnych form aktywizacji czytelników i podnoszeniu kompetencji bibliotekarzy w tym zakresie. W bieżącym roku szczególna uwaga będzie zwrócona na gry i quizy inspirowane literaturą w zajęciach z czytelnikami.

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

- Rozbudowa i podniesienie jakości dostępu do zasobów naukowych Archiwum Cyfrowego Wydawnictwa SBP

SBP uzyskało na lata 2021-2022 dofinansowanie na zadanie, którego celem jest rozbudowa i poszerzenie dostępu do zasobu Archiwum Cyfrowego Wydaw-

nictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP. Rozbudowa Archiwum jest niezwykle istotna z tego powodu, że jak dotąd nie ma żadnego tematycznego serwisu popularyzującego wiedzę z zakresu nauki o komunikacji społecznej i mediach (do niedawna bibliologii i informatologii). Archiwum, po modyfikacji, ma szansę stać się nie tylko dziedzinowym serwisem, ale jednocześnie portalem wiedzy fachowej. W takiej postaci będzie przydatne zarówno środowisku naukowemu, jak i praktykom bibliotekarstwa. Zdigitalizowane i udostępnione w Archiwum Cyfrowym zasoby czasopism (naukowych i branżowych) wydawane przez SBP, stanowią około 90% kolekcji czasopism bibliotekarskich ukazujących się na rynku. W ramach zadania każdy z artykułów stanowiących część numeru czasopisma zostanie opracowany jako odrębna jednostka bibliograficzna, co pozwoli na jego wyszukiwalność. Charakterystyka przedmiotowa tworzona będzie w oparciu o Deskryptory Biblioteki Narodowej i język słów kluczowych. Pozwoli to na dotarcie do wersji elektronicznej dokumentów. W ramach zadania procesowi kompleksowego opracowania (formalnego i przedmiotowego) poddanych zostanie około 1900 artykułów z czasopism oraz 200 tytułów książek (prac autorskich i zbiorowych). Pozwoli to szerokiemu gronu odbiorców nie tylko na dostęp do informacji o pracach naukowych, ale i ułatwi dotarcie do ich pełnych tekstów. Zakres chronologiczny opracowanych materiałów obejmie artykuły z czasopism naukowych wydanych w latach 2000-2021 oraz książek wydanych w latach 1991-2018.

Projekt „Rozbudowa i podniesienie jakości dostępu do zasobów naukowych Archiwum Cyfrowego Wydawnictwa SBP” uzyskał dofinansowanie Ministra Edukacji i Nauki w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki na podstawie umowy nr SONP/SN/512254/2021; kwota dofinansowania 102 000,00 zł; całkowita wartość projektu 116 600,00 zł.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

- Źródła do badań fonografii polskiej – kontynuacja budowy bazy i zwiększenie jej wykorzystania

W ramach projektu opracowanych zostanie i wprowadzonych do bazy kolejnych 7 tys. opisów nagrań utworów polskich kompozytorów i nagrań polskich wykonawców, publikacji dźwiękowym, których współtwórcami są polscy reżyserzy dźwięku, muzykolodzy lub graficy, a także nagrań wydanych przez polskie lub działające na historycznym obszarze Polski firmy fonograficzne. Uwzględnione będą także teksty dotyczące fonografii, przygotowane przez polskich autorów lub wydane w języku polskim. Sporządzenie opisów poprzedzi analiza dostępnych źródeł krajowych i zagranicznych. Bibliografia obejmuje okres od opatentowania przez Thomasa Edisona urządzenia do zapisu i odtwarzania dźwięku, po współczesne dokonania w zakresie nagrań dźwiękowych i filmowych rejestracji muzycznych. W materiałach źródłowych znajdują się polskie i zagraniczne książki, druki ulotne, niepublikowane prace dyplomowe, artykuły z czasopism i inne teksty publicystyczne, przede wszystkim różnego rodzaju noty i wzmianki, a także – stanowiące najliczniejszą grupę – recenzje nagrań. Planowane jest poszerzenie źródeł o kolejne roczniki prestiżowych czasopism, takich jak „The Gramopho-

ne” (najważniejszy światowy periodyk poświęcony fonografii), „Grissando” czy „Ruch Muzyczny”. Baza, wyposażona w dodatkowy interfejs w języku angielskim, dostępna będzie na stronie projektu www.sbp.pl/fonografia, gdzie znajdują się też podstawowe informacje o jego realizacji, odniesienia do wcześniejszych zadań. Opracowana zostanie angielska wersja strony internetowej projektu w celu zwiększenia zasięgu upowszechniania zasobów bazy w skali międzynarodowej.

Projekt „Źródła do badań fonografii polskiej – kontynuacja budowy bazy i zwiększenie jej wykorzystania” uzyskał dofinansowanie Ministra Edukacji i Nauki w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki na podstawie umowy nr SONP/SN/514674/2021; kwota dofinansowania 117 650,00 zł; całkowita wartość projektu 131 150,00 zł.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

NOWOŚCI WYDAWNICZE

- *Otwarci / ostrożni / niezdecydowani: opinie i postawy bibliotekarzy publicznych względem kontrowersyjnych książek dla dzieci* (Magdalena Paul, Michał Zajac)

„Coraz częściej w literaturze dla najmłodszych poruszane są tematy tzw. trudne, z którymi w rzeczywistości spotykają się nawet dzieci. Książki poruszające dorosłe tematy mają pomóc małym czytelnikom zrozumieć świat i poradzić sobie z emocjami. Niejednokrotnie jednak książki, które kwestionują samym swoim istnieniem idyllę dzieciństwa, budzą kontrowersje. (...) Skupiamy się na funkcjonowaniu tych książek w bibliotekach. W dyskursie publicznym pojawiają się regularnie informacje o kontrowersjach związanych z pojawieniem się ich w bibliotekach lub ich zniknięciem z bibliotecznych półek. Zadajemy sobie wtedy pytania: Dlaczego dana książka została uznana za kontrowersyjną? Dlaczego podjęto wobec niej właśnie taką, a nie inną decyzję i czy była to decyzja uzasadniona? I szerzej – jaka jest i jaka powinna być rola bibliotekarza w mediowaniu dostępu czytelników do książki?”

- *Technologiczne aspekty działalności bibliotek w pandemii COVID-19: nowe zadania – nowe usługi – nowy wizerunek* (Małgorzata Kowalska-Chrzanowska)

Publikacja zawiera 13 artykułów, których autorami są dyrektorzy bibliotek, bibliotekarze oraz pracownicy naukowcy, których zainteresowania koncentrują się wokół zastosowań nowoczesnych technologii w bibliotekach. Jej zasadniczym celem jest przedstawienie rozwiązań technologicznych, które zostały wprowadzone przez wybrane biblioteki akademickie, publiczne i pedagogiczne w okresie pandemii COVID-19. Poszczególne teksty dotyczą zastosowań zaimplementowanych w sferze usług bibliotecznych, pracy zdalnej, komunikacji, edukacji bibliotekarzy oraz organizacji wydarzeń online.

- *„Pro Libris”. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne (2001-2021)* (Jolanta Chwaśtyk-Kowalczyk)

Autorka wprowadza czytelników „w kontekst historyczno-polityczny Ziemi Lubuskiej i sposobów tworzenia oraz utrwalania polskości na tym terenie”. Emocjonalnie kreuje obraz imponującego życia kulturalnego i literackiego, tworzące

go się od 1945 roku przez ludzi twórczych, artystów, dziennikarzy przybyłych na Ziemię Zachodnie.

- *Wokół bibliotek i dziedzictwa kultury. Księga Jubileuszowa dedykowana prof. dr hab. Elżbiecie Barbarze Zybert z okazji 45-lecia pracy naukowej* (red. Robert Kotowski)

Na zawartość Księgi złożyły się opracowania z wielu dziedzin szeroko rozumianych nauk społecznych i humanistycznych, m.in.: bibliologii, muzeologii, historii, stanowiące odzwierciedlenie zainteresowań naukowych i pasji badawczych Jubilatki. Księgę otwierają teksty bezpośrednio odnoszące się do dorobku, działalności naukowo-badawczej i organizacyjnej prof. E.B. Zybert, których kontynuację stanowią artykuły poświęcone tematyce bibliologicznej. Druga część Księgi to artykuły związane z innym obszarem zainteresowań Jubilatki, a dotyczące dziedzictwa kulturowego i zagadnień związanych z kulturą. Wszystko to, zgodnie z zamysłem redakcji, stanowi harmonijną całość skupioną wokół bibliotek i dziedzictwa kultury.

Oprac.: dr Anna Grzecznowska,
Aldona Zawatkiewicz, Małgorzata Dargiel-Kowalska

Tekst wpłynął do Redakcji 10 czerwca 2022 r.